

Už máte svého wiki-rezidenta?

Pavel Bednařík, Wikimedia ČR
Dora Rodriguez, Národní knihovna ČR

WIKIPEDIE
Otevřená encyklopedie

Kdo jsme?

Pavel Bednařík

hlavní lektor, manažer programů pro partnerství, Wikimedia ČR

Dora Rodriguez

Referenční centrum NK, wiki-rezidentka od roku 2023

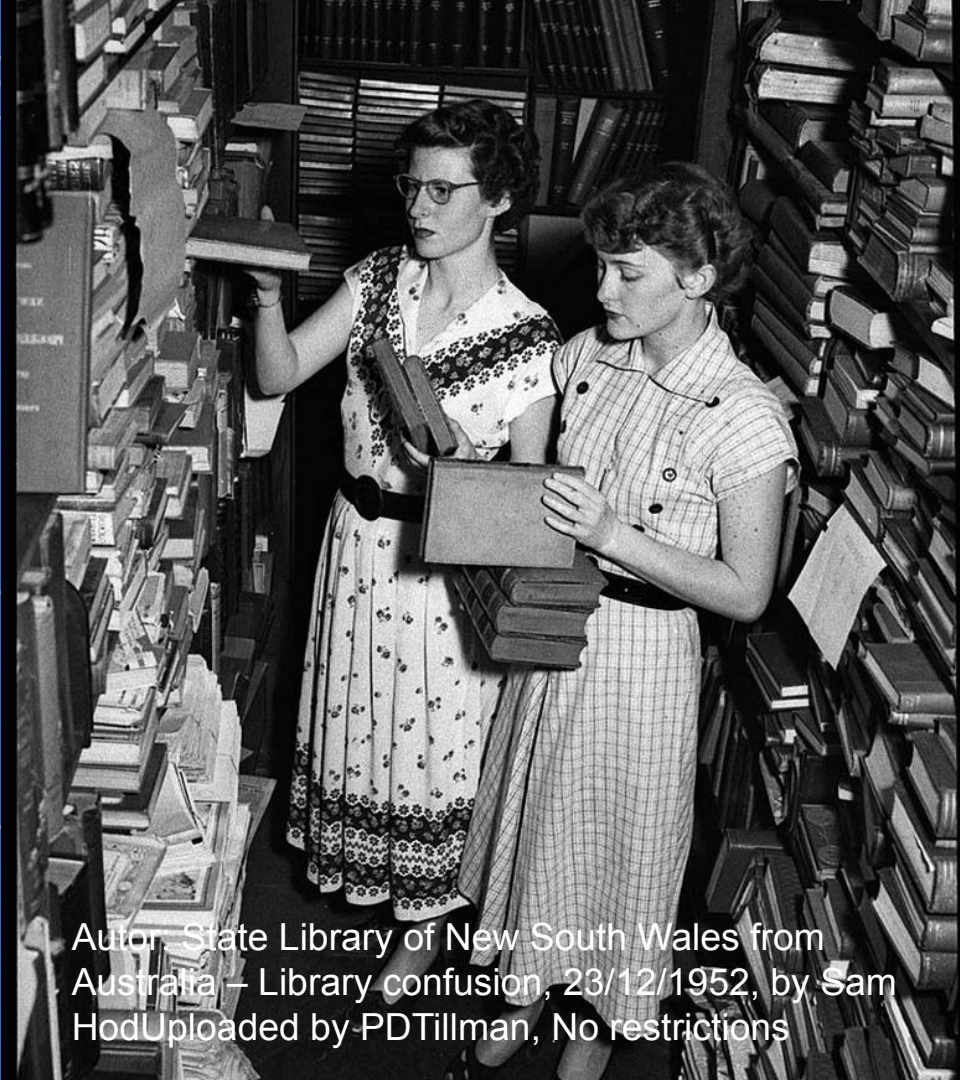
Wikimedia a knihovny

WIKIMEDIA
ČESKÁ REPUBLIKA

Co děláme?

- Školení knihovníků
- Editatony
- Přednášky
- Soutěže a výzvy
- 1Lib1Ref
- wiki-rezidentské programy

Autor: State Library of New South Wales from Australia – Library confusion, 23/12/1952, by Sam HodUp
Uploaded by PDTillman, No restrictions

Školení,
přednášky,
semináře, kurzy
pro knihovníky

Portál Mediální
gramotnost a
Wikiprojekt
Mediální
vzdělávání

Konzultace,
poradenství,
pořádání akcí na klíč,
výukové materiály

Mediální gramotnost

[upravit](#)

Mediální gramotnost představuje lidskou dovednost přístupu k **médiím**, chápání a kritického vyhodnocování jejich obsahu, případně schopnost vytvářet vlastní mediální sdělení a obsahy. Samotný **pojem** mediální gramotnost se v Česku hojně používá v různých odvětvích, ať už v diskusích o novinářském vzdělávání a etice, o obsahu a účelu školního vzdělávání, projektech s mládeží financované **Evropskou unií**, nebo také o zákonem zavedenou odpovědnost distributorů audiovizuálních obsahů na vyžádání (tzv. **video-on-demand**). Pro termín lze najít více definic, které se od sebe více či méně liší, v základu jsou si však dosti podobné a záleží na tom, v jaké době a pro jaký účel či v jakém oboru byly formulovány. Liší se tak například definice **pedagogické**, **mediálněvědní** nebo **jazykovědné**, politické a zákonné. V Česku je diskuse o tomto termínu silně propojena s diskusí o školní **mediální výchově**.

Článek měsíce

[upravit](#)

Fake news (doslovně „falešné zprávy“) jsou žánr tzv. žluté žurnalistiky (bulvární či neetické novinařiny) úmyslně šířící dezinformace či hoaxy za účelem ovlivnit a zmanipulovat příjemce. Do žánru fake news nepatří parodie či satira. Doménou fake news v současné době bývají dezinformační weby, sociální sítě, šířeny ale mohou být prostřednictvím všech mediálních platform. Původem tak sahají i do doby vynalezení knihtisku.[3] Za jednu z nejstarších a zároveň plně moderních kauz tohoto druhu je považován tzv. Velký měsíční podvod (Great Moon Hoax) z roku 1835, k němuž došlo ještě před vznikem neologismu „fake news“.

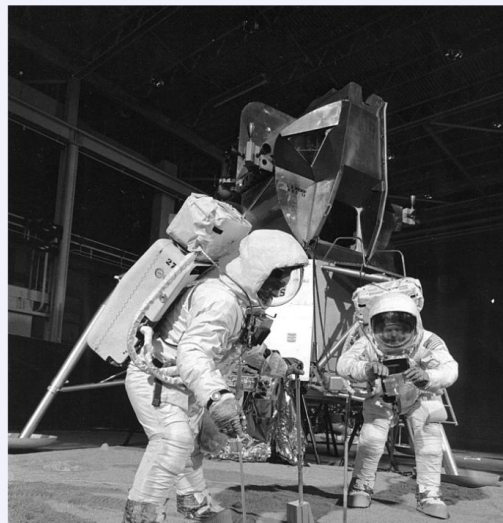

Great Moon Hoax
předběhl tradici fake news
již v roce 1835

Spojení „fake news“ je neologismus. Jeho nepřesné používání může přinášet i problémy. Fake news jsou smyšleným dílem. Každá fake news musí být uvěřitelná, proto se musí z části zakládat na důvěryhodných informacích. To také vyžaduje její přizpůsobení kontextu v místě zveřejnění. Na obdobných principech se tvoří i tzv. urban legends, které ale na rozdíl od fake news má primární cíl pobavit, nikoliv zmanipulovat

Obrázek měsíce

[upravit](#)

Wikipedie a knihovny mají stejné cíle i mnohé nástroje vzdělávání.

WIKIMEDIA
ČESKÁ REPUBLIKA

**Proč si najít
vlastního
wiki-
rezidenta?**

Několik důvodů:

1. Má nebo získá zkušenosti s editací a projekty Wikimedia
2. Pomůže doplnit a opravit články související s vaší knihovnou, obcí, regionem
3. Může přehledně zpracovat co a jak je na wiki uvedeno, co chybí apod.
4. Práce wiki-rezidenta je dobrovolná (pokud se tak domluvíte)
5. Pomůže Vám s komunikací a prezentací vaší knihovny

Autor: Martinknihovna – Vlastní dílo, CC BY-SA 4.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=82518328>

Wiki-rezidenti a instituce

- Národní knihovna ČR
- Univerzita Karlova v Praze
- Muzeum východních Čech Hradec Králové
- Akademie věd ČR
- Státní oblastní archiv Praha
- ZOO Praha
- Divadlo na Vinohradech
- Národní památkový ústav?

Kdo může být wiki-rezident?

- zaměstnanec knihovny / instituce
- Wikipedista z daného místa
- student SŠ, VŠ
- aktivní senior
- externí spolupracovník (historik, knihovník)

Co dělá wiki-rezident?

- editování článků instituce a souvisejících
- nahrávání fotografií a dokumentů na Wikimedia Commons
- sdílení metadat a databází na Wikidatech
- podpora zaměstnancům (=chci něco opravit, nahrát, doplnit)
- kontakt s Wikimedia & komunitou Wikipedistů
- organizace wikiklubu?

Děkujeme.

wikimedia.cz
glam.wikimedia.cz
medialka.wikimedia.cz

WIKIMEDIA
ČESKÁ REPUBLIKA